

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/9/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010201220
Dátum vydania rozhodnutia:	12.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010201220.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu: Ing. W. M., D. trvale bytom C., XXX XX B., zast.: JUDr. Milanom Rollom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Švabinského č. 13, 851 01 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom Kutuzovova č. 8, 832 47 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. januára 2012 č. k. 1S 159/2010-36, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. januára 2012 č. k. 1S/159/2010-36 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. KaVSÚ-5-24-2/2010 zo dňa 21. apríla 2010 v spojení s rozhodnutím Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia Bratislava z 13. januára 2010 č. VÚSZ-65203023555709/16-OVZ r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 230,06 € z titulu právneho zastúpenia.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č. k. KaVSÚ-5-24-2/2010 z 21.04.2010 vydaným podľa § 84 ods. 4 písm. b) zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku tiež „zák. č. 328/2002 Z.z.“) žalovaný postupom podľa § 59 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) zamietol odvolanie proti rozhodnutiu Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia Bratislava č. VÚSZ-

65203023555709/16-OVZ z 13.01.2010, ktorým bol podľa ustanovení § 105 ods. 6 a 9 zák. č. 328/2002 Z.z. žalobcovi výsluhový dôchodok znížený od 01. novembra 2005 na sumu 20.744,-Sk mesačne, a toto rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil.

Podľa § 123 ods. 2 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom ku dňa vydania napadnutého rozhodnutia (21.04.2010) profesionálnym vojakom, ktorí boli alebo budú prepustení zo služobného pomeru v dôsledku zníženia početných stavov ozbrojených síl alebo v dôsledku organizačných zmien 61) najskôr dňom 31. decembra 2001 a najneskôr dňom 31. decembra 2010 a ktorí vykonali najmenej pätnásť rokov služby, patrí odo dňa účinnosti tohto zákona výsluhový dôchodok podľa § 39, pričom pre nárok na tento dôchodok a jeho výšku sa započíta skutočná dĺžka služobného pomeru zvýšená o polovicu doby chýbajúcej do dosiahnutia tridsiatich rokov služby; ak im nárok na výsluhový dôchodok vznikol podľa doterajších predpisov, 63) prepočíta sa podľa tohto ustanovenia.

Podľa § 39 zák. č. 328/2002 Z.z. v hore uvedenom znení výsluhový dôchodok policajta alebo profesionálneho vojaka je za 15 rokov trvania služobného pomeru 30% základu zisteného podľa § 60. Za 16. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru až do 20. skončeného roka trvania služobného pomeru vrátane sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 2% základu zisteného podľa § 60. Za 21. skončený rok trvania služobného pomeru a za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru až do 25. skončeného roka trvania služobného pomeru vrátane sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 3% základu zisteného podľa § 60. Za 26. skončený rok trvania služobného pomeru a každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru sa výmera výsluhového dôchodku zvyšuje o 1% základu zisteného podľa § 60, najviac však do 60% základu zisteného podľa § 60.

Podľa § 105 ods. 7 zák. č. 328/2002 Z.z. v hore uvedenom znení dávka nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa zníži, ak sa zistí, že sa táto dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

Podľa § 105 ods. 10 zák. č. 328/2002 Z.z. v hore uvedenom znení dávka nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia sa odníme alebo zníži, alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa už vyplatila.

2. Žalovaný pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu, že žalobca bol 31. decembra 2003 prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka podľa § 32 ods. 1 písm. c) zákona č. 370/1997 Z.z. o vojenskej službe v dôsledku zníženia početných stavov ozbrojených síl alebo organizačných zmien, tzn. po 24 ukončených rokoch vojenskej služby. Preto vydal prvostupňový orgán žalovaného svoje prvotné rozhodnutie zo dňa 17.02.2004 o priznaní výsluhového dôchodku v sume 732,32 € (22.062,-Sk) mesačne od 01. januára 2004.

3. Toto rozhodnutie vychádzalo z toho právneho základu, že žalobca bol zo služobného pomeru profesionálneho vojaka prepustený na základe hore uvedeného dôvodu, na vznik nároku na výsluhový dôchodok a jeho výšku pre výmeru výsluhového dôchodku bola s prihliadnutím na ustanovenie § 58 ods. 5 a § 123 ods. 2 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. hodnotená doba 27 ukončených rokov.

4. Nakoľko prvostupňový správny orgán neskôr zistil, že dávka výsluhového dôchodku od 01.01.2004 bola žalobcovi priznaná vo vyššej sume ako mu patrí, Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava rozhodnutím č.: 65203023555709/8-VÚSZ/DO 1 z 21.04.2005 žalobcovi podľa § 105 ods. 6 zák. č. 328/2002 Z.z. znížil od 01.05. 2005 výsluhový dôchodok na sumu 688,57 € (t.j. 20.744,-Sk), pričom pri tomto rozhodnutí vychádzal z úlohového listu ministra obrany č.: ŠbPem-32-7/2004 9/2004.

5. Po tom, čo žalovaný toto prvostupňové rozhodnutie v roku 2005 zrušil, Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia v dôsledku podaného podnetu na protest prokurátora prerušil konanie vo veci a vec postúpil príslušným orgánom Prokuratúry Slovenskej republiky.

6. V následnom správnom konaní Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava viazaný právnym

názorom odvolacieho orgánu (§ 59 ods. 3 Správneho poriadku) znížil rozhodnutím z 01.11.2005 žalobcovi výsluhový dôchodok na sumu 643,16 € od 01.07.2004 a od 01.11.2005 žalobcovi k výplate priznal znížený výsluhový dôchodok v sume 688,77 €.

7. Následne žalobca vyvolal súdny prieskum rozhodnutia žalovaného o odvolaní č. KaVSÚ-8-87/2006-OdSS z 09.05.2006, ktorým bolo napadnuté prvostupňové rozhodnutie č.: 65203023555709/11-VÚSZ/DO 1 z 22.10.2005 o znížení výsluhového dôchodku žalobcu na sumu 688,77 € potvrdené.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky v prebiehajúcom súdnom prieskume rozsudkom sp. zn. 9 Sžso/67/2008 zo dňa 27.05.2009 rozhodol o zmene rozsudku Krajského súdu v Bratislave tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 09.05.2006 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

9. Pri svojom zrušujúcom rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzal z názoru, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v rozpore s ustanovením § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2003 a v rozpore s ustanovením § 46 Správneho poriadku.

10. Novým prejednaním veci Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava vo veci napadnutým rozhodnutím č.: VÚSZ-65203023555709/16-OVZ z 13.01.2010 znížil výsluhový dôchodok žalobcu od 01.11.2005 na sumu 688,58 € mesačne. Vychádzajúc zo spoľahlivo zisteného stavu veci, ako aj z výsledku konaní prvostupňového správneho orgánu a odvolacieho orgánu v rozhodovaní o skutkovo zhodných a podobných prípadoch, keď sa zistilo, že sa dávka výsluhového dôchodku priznáva vo vyššej sume, ako patrí, odvolací orgán dospel k záveru, že Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava postupoval v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Uvedený záver najmä vychádza z toho, že v zmysle § 105 ods. 9 zák. č. 328/2002 Z.z. odo dňa nasledujúcom po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa už vyššia suma vyplatila, tzn. od 01.11.2005 znížil Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava žalobcovi výsluhový dôchodok.

11. Z výpočtu výšky zníženého výsluhového dôchodku žalobcu žalovaný zistil, že základ na výpočet výsluhového dôchodku v sume 11.125,12 € (vyplatený celkom za 300 kalendárnych dní) vrátane služobného príjmu zodpovedajúci počtu 12 dní nevyčerpanej riadnej dovolenky z nároku roku 2003. Následne podľa § 60 ods. 1 a ods. 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. prvostupňový správny orgán zistil základ na výpočet výšky výsluhového dôchodku v sume 1.127,97 €.

V spojitosti s § 68 ods. 1 písm. b) zák. č. 328/2002 Z.z. bol vykonaný dopočet zvýšenia žalobcovho výsluhového dôchodku od 01. júla daného kalendárneho roku o príslušné percento rastu priemerného služobného príjmu (neskôr platu) zisteného za predchádzajúci kalendárny rok, a to za roky 2004, 2006, 2007, 2008 a 2009 v sumách tam správne uvedených. Následne Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava v zmysle platnej právnej úpravy žalobcovi správne od 01.02.2010 začal vyplácať priznaný znížený výsluhový dôchodok prepočítaný aj s patriacimi zvýšeniami vo výške 1.007,82 € mesačne.

12. Vo vzťahu k námietke žalobcu, prostredníctvom ktorej poukazuje na ustanovenie § 58 ods. 5 v spojitosti s § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z. s úvahou, ako by postupoval Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia Bratislava v prípade, ak by profesionálny vojak v rozhodujúcom kalendárnom roku vykonával službu bez nemocnosti po plný počet 365 dní a navyše mu bol za tento kalendárny rok preplatený služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku za ďalší určitý počet dní, žalovaný vyhodnotil ako nesprávnu, zavádzajúcu a neopodstatnenú.

Podľa žalovaného právna úprava stanovuje, že takto zistený súčet sa vydolí celkovým počtom dní, za ktoré boli uvedené príjmy v rozhodujúcom kalendárnom roku vyplatené. Naopak neurčuje, že by sa mal takto zistený súčet vydolíť počtom dní kalendárneho roku, ako to na účely zák. č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2003 pre zistenie dĺžky trvania služobného pomeru na vznik nároku na dávku a výšku výsluhového zabezpečenia stanovuje § 58 ods. 5 cit. zákona.

13. Ďalej žalovaný s odkazom na ustanovenie § 98 ods. 3 zák. č. 328/2002 Z.z. konštatoval, že z

ustanovenia § 119 zák. č. 370/1997 Z.z. vyplýva, že za nevyčerpanú riadnu dovolenku patrí profesionálnemu vojakovi v prípadoch tam uvedených služobný príjem. Táto dikcia neumožňuje iný postup, ako takto vyplatený služobný príjem započítať do priemerného služobného príjmu, ktorý je základom na výpočet odvolateľovho výsluhového dôchodku podľa § 60 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2003, pretože súčasne sa služobný príjem preplatený za nevyčerpanú riadnu dovolenku započítava do vymeriavacieho základu na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie.

Profesionálny vojak má z takto vyplateného služobného príjmu zrážané a odvádzané poistné na uvedené druhy zabezpečenia a niet právneho dôvodu na odmietnutie započítania tohto služobného príjmu do základu na výpočet dávok výsluhového zabezpečenia podľa § 60 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2003 tak, ako to bolo rozhodnuté aj v prípade zistenia základu na výpočet výšky výsluhového dôchodku žalobcu, lebo mu už od 01.01.2004 služobný pomer netrval.

Podľa § 60 ods. 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. v znení relevantnom pre posudzovanie žiadosti žalobcu o priznanie výsluhového dôchodku priemerný služobný príjem profesionálneho vojaka, ktorý je odmeňovaný podľa osobitného predpisu, je priemer súhrnu mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov, ktoré patrili profesionálnemu vojakovi za príslušný kalendárny rok, a je rovnaký ako vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie (§ 98); takto zistený súčet sa vydelí celkovým počtom dní, za ktoré boli uvedené príjmy v rozhodujúcom kalendárnom roku vyplatené, a vynásobí sa koeficientom 30,417.

14. S odkazom na to, že nezistil nedostatky, pre ktoré by sa napadnuté prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu malo zrušiť alebo zmeniť, žalovaný rozhodol vo veci tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Podľa žalobcu preskúmaným rozhodnutím boli správnym spôsobom a v správnom rozsahu priznané práva účastníkovi konania.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

15. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal na Krajský súd v Bratislave včas žalobu zo dňa 07.06.2010.

16. Krajský súd ako súd prvého stupňa na verejnom pojednávaní preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, a následne dospel k záveru, že žalobu je potrebné s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 1 O.s.p. zamietnuť.

17. Pritom s odkazom na ustanovenia § 1, § 60 ods. 1 a odsek 5 písm. a), § 98 ods. 3 a § 3 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z.z. zdôraznil tú skutočnosť, že nárok žalobcu na vyplatenie služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku vznikol žalobcovi v deň skončenia služobného pomeru, t.j. v tomto prípade dňom 31.12.2003. Preto bolo potrebné započítať služobný príjem za nevyčerpanú dovolenku v roku 2003 do služobného príjmu za rok 2003, a preto podľa krajského súdu bolo potrebné tento príjem započítať do základu pre výpočet dávok výsluhového dôchodku.

18. Podľa názoru krajského súdu správne orgány teda postupovali správne a v súlade so zákonom, keď v prvostupňovom rozhodnutí z 13.01.2010 celkový služobný príjem, ktorý žalobca dosiahol v rozhodujúcom roku 2003, vydelil celkovým počtom dní, za ktoré bol tento služobný príjem v rozhodujúcom roku vyplatený, a tento výsledok vynásobil koeficientom 30,417.

III.

Odvolanie žalobcu/žalovaného

A)

19. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 05.03.2012 (č.l. 44) proti rozsudku prvostupňového súdu

žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu v napadnutých častiach zmení tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a prizná náhradu trov konania v celkovej výške 230,06 €.

20. Žalobca predovšetkým poukazoval na to, že v prípade započítania služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku (náhrady mzdy za dovolenku na zotavenie) môže byť výsluhový dôchodok v jednom prípade rovnaký, v inom prípade vyšší, ale aj nižší. Takýto prístup podľa žalobcu odporuje základnému právnemu princípu univerzálnosti právneho pravidla.

21. V súvislosti s uvedeným žalobca upozornil na to, že aby pri vyplatení služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku (náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie), teda pri navýšení poisteného základu na výpočet dávok výsluhového zabezpečenia o takto vyplatenú sumu, bol výsluhový dôchodok nižší ako v prípade, keby takto vyplatená suma vyplatená nebola. Toto mal podľa žalobcu potvrdiť aj Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom svojho rozsudku sp. zn. 4 Sžso 37/2008 zo dňa 20.8.2009, z ktorého žalobca citoval nasledujúci text:

„Pri rozhodovaní v dôchodkových veciach je osobitne dôležité, aby každé rozhodnutie, ktoré zakladá alebo mení právo na dávku, bolo jednoznačné, jasné a zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené. Predovšetkým poberateľ dávky musí mať istotu, z akých skutkových a práv a právnych predpokladov sa pri priznaní alebo úprave dávky vychádzalo, aj s ohľadom na zásadu, že neskoršia zmena právnej úpravy nemá vplyv na nárok, ktorý už poberateľovi vznikol. Rozhodnutie o znížení dávky nemocenského, úrazového alebo výsluhového zabezpečenia podľa § 105 ods. 6 zák. č. 328/2002 Z.z. je prípustné len v prípade objektívneho zistenia, že sa dávka priznala vo vyššej sume ako patrí, pričom spravidla ide o zistenie nesprávnosti vstupných údajov, z ktorých sa pri výpočte dávky vychádzalo. Z napadnutého rozhodnutia podľa názoru [krajského] súdu takéto zistenie, ktoré by viedlo k jednoznačnému právnemu záveru o opodstatnenosti zníženia výsluhovej dávky, nevyplýva. Je nepochybné, že od vzniku nároku na výsluhovú dávku nenastala u žalobcu žiadna zmena údajov, z ktorých sa pri výpočte výsluhového dôchodku vychádzalo a nedošlo ani k žiadnej zmene právnej úpravy, ktorá by akýmkoľvek spôsobom mohla zasiahnuť do právneho postavenia žalobcu v súvislosti s jeho výsluhovým zabezpečením. Napriek tomu došlo u žalobcu k viacerým zníženiam pôvodne priznaného výsluhového dôchodku, ktoré boli vyvolané zmenou metodiky jeho výpočtu. V každom prípade platí, že rozhodujúcou pre vznik a výšku nároku na výsluhové zabezpečenie profesionálneho vojaka je relevantná právna úprava a nie výpočtový vzorec, ktorý správne orgány pri vyčíslení dávky použili.

Súd [krajský] je toho názoru, že právna úprava výpočtu dávok výsluhového zabezpečenia profesionálnych vojakov by mala byť jednoznačná a zrozumiteľná pre každého a rozhodne by nemala pripúšťať viaceré možné výklady, ktorých postupným aplikovaním sa potom neprípustne zasahuje do právnej istoty poberateľov dávok. Súd [krajský] sa nemohol stotožniť s názorom žalovaného o nesprávnej aplikácii najmä § 60 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. v prvotnom rozhodnutí zo dňa o priznaní výsluhového dôchodku žalobcu a o potrebe nápravy tohto rozhodnutia postupom podľa § 105 ods. 6,9 uvedeného zákona. Tento postup by bolo možné akceptovať len za predpokladu, že by správnymi orgánmi použitá nová metodika výpočtu výsluhového dôchodku neumožňovala zjavne absurdné závere, že pri rovnakej výške služobného príjmu a započítaní náhrady za nevyčerpanú dovolenku bude výsledný výsluhový dôchodok tým vyšší, čím menší počet dní v rozhodujúcom kalendárnom roku profesionálny vojak vykonal službu. Pri menšom počte započítateľných dní riadneho výkonu služby výsledná výška výsluhových dávok neúmerne vzrastá a môže byť napokon podstatne vyššia ako mesačný služobný príjem, ktorý profesionálny vojak poberal. Prvotný výpočet výsluhového dôchodku žalobcu podľa názoru súdu [krajského] lepšie vystihoval úmysel zákonodarcu, aby príslušná suma z každého druhu započítateľného príjmu bola vydelená počtom dní, za ktoré bol ten - ktorý príjem vyplatený. Výpočet dôchodku použitý správnymi orgánmi v napadnutých rozhodnutiach vo svojich dôsledkoch môže viesť napríklad k tomu, že pri predlžovaní práceneschopnosti v poslednom kalendárnom roku výkonu služby by profesionálny vojak dosiahol podstatne vyšší výsluhový dôchodok v porovnaní s vojakom, ktorý vykonával riadnu službu. V tomto smere [krajský] súd v plnom rozsahu poukazuje na žalobcom v žalobe

opísaný príklad, ktorého výsledky len potvrdzujú uvedené závery.

Krajský súd v Bratislave teda po prejednaní veci dospel k záveru, že správne rozhodnutia oboch stupňov vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže pri nezmenenej právnej úprave pri rozhodovaní o znížení výsluhového dôchodku žalobcu vychádzali z aplikácie novej metodiky, ktorá musí mať na prvý pohľad za následok ďalšiu nestabilitu vo veciach výsluhových dávok sociálneho zabezpečenia profesionálnych vojakov. Tento postup podľa názoru [krajského] súdu jednoznačne ukracuje žalobcu na jeho právach. Preto [krajský] súd postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom budú správne orgány právnym názorom súdu viazané. ...“.

22. Taktiež žalobca poukázal na argumentáciu k ustanoveniu § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z., ktorý vo svojom závere (dovetku) jasne uvádza, že [súd cituje žalobcu] „zistený súčet (t.j. základ) sa vydeli celkovým počtom dní, za ktoré boli uvedené príjmy v rozhodujúcom kalendárnom období vyplatené...“.

23. K tomu upriamil pozornosť na skutočnosť (§ 58 ods. 5 a § 60 ods. 1 a 5 zák. č. 382/2002 Z.z.), že sčítavať preto počet dní, za ktoré patril služobný príjem za výkon služby a počet dní, za ktoré patril služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku do jednej veličiny je preto podľa názoru žalobcu tiež absurdné, pretože každý zo započítateľných príjmov môže byť vyplatený za rôzny počet dní v rozhodujúcom kalendárnom roku, pričom počet dní, za ktoré sú jednotlivé druhy započítateľných príjmov vyplatené, vôbec nemusia byť totožné (napríklad počet dní, za ktoré sa vyplatí služobný príjem, môže byť od 1 až po 365, podľa toho, koľko dní profesionálny vojak skutočne vykonával službu, pretože dni, za ktoré poberal dávky nemocenského zabezpečenia, sa vylučujú).

24. Žalobca následne zhrnul nedostatky rozsudku krajského súdu do nasledujúcich bodov:

- nerešpektuje zákonný princíp rovnakého postavenia príjmov,
- nerešpektuje dikciu ustanovenia § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z.,
- nerešpektuje poisťnú zásadu.

25. Záverom žalobca navrhol zmeniť napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že napadnuté rozhodnutie sa zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie spolu s priznaním náhrady trov konania v celkovej výške 230,06 € na účet právneho zástupcu žalobcu.

B)

26. Z vyjadrenia žalovaného (č.l. 55) z 27. marca 2012 vyplýva jednoznačný názor žalovaného, že žalobca nepresne uvádza, že v prípade započítania služobného príjmu za nevyčerpanú dovolenku, by bol výsluhový dôchodok nižší ako v prípade, keby táto suma nebola vyplatená.

27. Ďalej na rozdielnych príkladoch numericky žalovaný preukázal, že jeho výpočet základu na výpočet výsluhového dôchodku (kedy raz započítal aj 12 dní nevyčerpanej dovolenky žalobcu) je pre žalobcu totožný (tzn. 19.369,-Sk) ako v prípade, kedy by nezapočítal služobný príjem za nevyčerpanú dovolenku.

28. Takisto k argumentácii žalobcu, že pre udržanie vykonaného postupu žalovaného, ten by musel k počtu dní pripočítať tiež počet dní, za ktoré patrili osobitné príplatky a doplatky (viď § 3 ods. 2 zák. č. 380/1997 Z.z.), ako aj ďalšie zložky, žalovaný s argumentáciou, že nakoľko príplatky uvedené v cit. § 3 ods. 2 tvoria súčasť služobného príjmu profesionálneho vojaka, a ako také by boli vo výpočte základu výsluhového dôchodku zohľadnené. Potom, ak by žalobca niektorý z osobitných príplatkov poberal, potom by mu patril len za ten deň, za ktorý poberal aj služobný príjem, tzn. nie za ďalšie dni.

29. Vo vzťahu k námietke žalobcu o absurdite sčítavania počtu dní, žalovaný s odkazom na ustanovenia § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z., § 114 ods. 1 a § 118 ods. 1, 3 a 4 zák. č. 370/1997 Z.z. dospel k záveru, že maximálny možný počet dní, ktorý by mohla patriť náhrada za nevyčerpanú dovolenku, je 64

kalendárnych dní, a nie 365 ako uvádza žalobca.

30. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť v celom rozsahu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že z dôvodu uvedenom v § 250j ods. 2 písm. a) napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil mu späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

32. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä podmienky konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd sčasti stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu, ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného, je právna otázka, či peňažný nárok spojený s nevyčerpanou dovolenkou príslušníka ozbrojených síl má vplyv na výšku základu pre výpočet výsluhového dôchodku, a ak áno, potom, či je možné pripustiť aj negatívny vplyv. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

33. Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení zaoberal interpretáciou ustanovenia § 60 ods. 5 a s tým súvisiacich iných ustanovení zák. č. 328/2002 Z.z. Žalovaný sa vo svojom odôvodnení mal riadiť aj právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom v rozsudku sp. zn. 9 Sžso/67/2008 zo dňa 27.05.2009.

Jadrom zrušujúceho rozsudku Najvyššieho súdu je nepochybne nesúhlas s aplikáciou ustanovenia § 60 ods. 5 zák. č. 328/2002 Z.z. v tom duchu, že je nutné príjem za nevyplatenú dovolenku vojaka zahrnúť do výpočtového základu vzhľadom na jeho časovú súvislosť s obdobím pred ukončením služobného pomeru.

34. Krajský súd mal preukázané, že v novom konaní aj tak správny orgán učinil a do výpočtového základu zahrnul v zmysle záverov Najvyššieho súdu sumu 441,62 € za nevyčerpanú dovolenku za rok 2003 v rozsahu 12 dní.

35. Ďalej žalobca namieta nesprávnosť použitého matematického vzorca v súvislosti s otázkou nesprávneho právneho výkladu, najmä ustanovení § 60 ods. 1 a ods. 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. žalovaným. K uvedenej problematike sa Najvyšší súd už vyslovil prostredníctvom svojho rozsudku 7 Sžso/79/2008, z ktorého sa cituje podstatná časť odôvodnenia:

„Navyše služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku sa mal započítať do základu pre určenie dávok výsluhového zabezpečenia z dôvodu, že zákon presne vymedzoval, čo tvorí služobný príjem ale aj z dôvodu, že služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku bolo potrebné započítať do vymeriavacieho základu na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie v rozhodnom období a odviesť ho poisťovní na základe dodatočného odvodu za posledný mesiac trvania

služobného pomeru“.

36. Najvyšším súdom citovaný text rozsudku sp.zn. 7 Sžso/79/2008 sa dôsledne vysporadúva so správnosťou právneho výkladu ustanovení zák. č. 328/2002 Z.z., a to najmä s otázkou časovej a vecnej súvislosti príjmu týkajúceho sa refundovania nevyčerpanej dovolenky v príslušnom kalendárnom roku na prejednávanej veci a ďalej obsahu výkladu slova „patril“(vid' hore citovaný § 60 ods. 5 písm. a/ zák. č. 328/2002 Z.z.).

37. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že tento postup si osvojil aj žalovaný, ktorý uviedol, že služobný príjem zodpovedajúci počtu dvanástich dní nevyčerpanej riadnej dovolenky z nároku v roku 2003 bol zahrnutý do základu na výpočet výsluhového dôchodku žalobcu tak, že suma 321.851,-Sk (ako služobný príjem) bola navýšená o sumu 13.304,-Sk (t.j. hore uvedený príjem za nevyčerpanú dovolenku), čo predstavuje v celkovej sume 335.155,-Sk veľkosť činiteľa vo výpočtovom zlomku.

38. Avšak základným aplikačným problémom v prejednávanej veci je nezhoda pri určovaní veľkosti menovateľa pre výpočet základu výsluhového dôchodku žalobcu. Žalovaný konštatoval, že správne postupoval prvostupňový správny orgán, ak do menovateľa zahrnul nielen počet dní, za ktorý služobný príjem žalobcovi patril (288 dní), ale aj počet dní nevyčerpanej dovolenky žalobcom (12 dní).

39. K tejto otázke sa už Najvyšší súd prostredníctvom svojho rozsudku sp. zn. 9Sžso/57/2011 z 30. mája 2012 vyjadril, keď uviedol :

„Sporným medzi účastníkmi konania je výklad ustanovenia § 60 ods. 5 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z. z. vo vzťahu k tomu, akým počtom dní má byť vydelený súhrn mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov (ďalej len „súhrn príjmov“), ktoré patrili profesionálnemu vojakovi za príslušný kalendárny rok.

Z ustanovenia § 60 ods. 5 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z. z. vyplýva, že základ na výpočet výsluhového dôchodku u profesionálneho vojaka sa vypočíta z priemerného služobného príjmu, ktorým je priemer súhrnu mesačných služobných príjmov a osobitných príplatkov, ktoré patrili profesionálnemu vojakovi za príslušný kalendárny rok, a je rovnaký ako vymeriavací základ na určenie poistného na nemocenské zabezpečenie a výsluhové zabezpečenie.

Podľa § 58 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. rok trvania služobného pomeru na účely tohto zákona je 365 dní.

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 380/1997 Z. z. o peňažných náležitostiach vojakov ak profesionálny vojak nevykonával službu celý kalendárny mesiac, patrí mu pomerná časť služobného príjmu za každý kalendárny deň, keď vykonával službu. Čas riadnej dovolenky, osobitnej dovolenky, krátkej dovolenky, náhradného voľna a preventívnej rehabilitácie sa na účely výplaty služobného príjmu považuje za výkon služby.

Podľa § 119 zákona č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení účinnom do 31.08.2005 profesionálnemu vojakovi patrí za nevyčerpanú riadnu dovolenku alebo za jej pomernú časť služobný príjem zodpovedajúci počtu dní nevyčerpanej riadnej dovolenky, ak riadnu dovolenku alebo jej pomernú časť nemohol vyčerpať ani do konca nasledujúceho kalendárneho roku z dôvodu neudelenia riadnej dovolenky alebo z dôvodov uvedených v § 34 ods. 1 písm. a/ až d/.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 55 ods. 2 zákona č. 380/1997 Z.z. vyplýva že služobný príjem profesionálnemu vojakovi patrí v kalendárnom mesiaci za dni, počas ktorých vykonával službu a taktiež za dni, počas ktorých čerpal riadnu dovolenku, osobitnú dovolenku, náhradné voľno, prípadne absolvoval preventívnu rehabilitáciu. Služobný príjem naopak nepatrí za čas neschopnosti na výkon služby. Služobný príjem nepatrí za dobu neschopnosti na výkon služby (práceschopnosti).

Z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že v roku 2003 bola žalobcovi z celkovej doby 365 dní odpočítaná doba 22 dní, počas ktorých nebol schopný na výkon služby.

Sporným medzi účastníkmi bolo, či do deliteľa na účely zistenia priemerného služobného príjmu (základu na výpočet výsluhového dôchodku) sa má započítať aj 25 dní, za ktoré žalobcovi bol vyplatený služobný príjem za nevyčerpanú riadnu dovolenku, a teda či deliteľom je číslo 368 (343+25), alebo, či deliteľom má byť len 343 dní.

Pokiaľ profesionálny vojak riadnu dovolenku nevyčerpá v celom rozsahu, patrí mu služobný príjem za nevyčerpanú pomernú časť riadnej dovolenky vo výške, zodpovedajúcej počtu dní nevyčerpanej riadnej dovolenky. Keďže k vyčerpaniu riadnej dovolenky v rozsahu dvadsaťpäť dní v prípade žalobcu nedošlo, podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné uvedených 25 dní započítať do deliteľa ako keby išlo o dni rovnocenné výkonu služby podľa § 55 ods. 2 vety druhej zákona č. 380/1997 Z.z.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené k záveru, že ustanovenie § 60 ods. 5 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z. je potrebné v danom prípade vykladať tak, že pre zistenie základu na výpočet výsluhového dôchodku mal žalovaný celkový služobný príjem (vrátane služobného príjmu za nevyčerpanú riadnu dovolenku) vydeliť len počtom 343 dní (365-22)“.

40. Nakoľko žalovaný týmto spôsobom neinterpretoval ustanovenie § 60 ods. 5 písm. a) zák. č. 328/2002 Z.z. (t.j. do menovateľa zahrnul aj počet nevyčerpanej dovolenky) a krajský súd mu tento nedostatok vo výklade nevytkol, musel Najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmeniť s tým, že bolo potrebné napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s predchádzajúcim prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V.

41. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 7 Sžso/79/2008, resp. sp. zn. 4 Sžso/37/2008 zo dňa 20.08.2009 a 9 Sžso/57/2008 zo dňa 30.05.2012, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

42. Najvyšší súd Slovenskej republiky neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246 c ods. 1 O.s.p.), ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) prípustné opravné prostriedky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

43. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému žalobcovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania vzniklo. Nakoľko právny zástupca úspešného žalobcu si svoje právo v zákonnej 3-dňovej lehote uplatnil, bola mu priznaná náhrada v nasledujúcej výške.

Výška priznaných náhrad trov konania sa skladá :

1. Z náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré právny zástupca žalobcu listom z 05.03.2012 v zmysle vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. vyčísľil a Najvyšší súd uznal:

1.1. Trovy právneho zastúpenia na krajskom súde

1.1.1. prevzatie a príprava zastúp. (10) - 1 úkon práv. pomoci 55,49 €

1.1.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 7,21 €

1.1.2. podanie žaloby (10) - 1 úkon práv. pomoci 55,49 €

1.1.2.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 7,21 €

1.2. Trovy právneho zastúpenia na odvolacom súde
1.2.1. podanie odvolania (12) 1 úkon práv. pomoci 58,69 €
1.2.1.1. prislúchajúca náhrada rež. paušálu 7,63 €
2. z náhrady 20% dane z pridanej hodnoty 25,08 + 13,26 €
tzn. v celkovej sume: 230,06 €

Nakoľko úspešný žalobca bol zastúpený advokátom, je nutné podľa § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť mu priznanú náhradu trov. Bližšie podrobnosti o spôsobe platby a účte právneho zástupcu sú obsiahnuté v liste zo dňa 05.03.2012, ktorý je súčasťou súdneho spisu.

44. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno - poistných vzťahov spojených so vznikom alebo zánikom vzťahu sociálneho zabezpečenia alebo poistenia je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).